

2

สำเนา ต้นฉบับ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work Instruction)

การประปาส่วนภูมิภาค สาขานครพนม งานบริการและควบคุมน้ำสูญเสีย

การสำรวจท่อแตกโดยวิธี Step test
WI-NP-WD-05

สำเนา ต้นฉบับ

มรส-น่าน Provincial Education Office	การประสานงานภูมิภาค สาขานครพนม	
	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน : การสำรวจข้อแตกโดยวิธี Step test	
	หมายเลขเอกสาร : WI-NP-WD-05	แก้ไขครั้งที่ : 00
	วันที่ประกาศใช้ : 1 กรกฎาคม 2559	หน้า : 1/6

	ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
ผู้จัดทำ	นายใหม่ ฐกมิตร์	ช่างโยธา 4	
ผู้ทบทวน	นายธนเทพ คู่เคียงบุญ	หัวหน้างาน 8 งานบริการฯ	
ผู้อนุมัติ	นายกฤษณ์ ทาทอง	ผจก.กปภ.สาขานครพนม	

บันทึกการแก้ไข

[illegible]

	การประสานงานภูมิภาค สาขานครพนม	
	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน : การสำรวจท่อแตกโดยวิธี Step test	
	หมายเลขเอกสาร : WI-NP-WD-05	แก้ไขครั้งที่ : 00
	วันที่ประกาศใช้ : 1 กรกฎาคม 2559	หน้า : 2/6

หัวข้อ	หน้า
1. วัตถุประสงค์ (Objective)	3
2. ขอบเขต (Scope)	3
3. ผู้รับผิดชอบและอำนาจ (Responsible Man)	3
4. เอกสารอ้างอิง (Reference)	3
5. คำจำกัดความ (Definition)	3
6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work Instruction)	4
7. การบันทึก (Record)	5
8. แผนภูมิ (Flow Chart)	6

 การประปาส่วนภูมิภาค Provincial Waterworks Authority	การประปาส่วนภูมิภาค สาขานครพนม		
	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน : การสำรวจท่อแตกโดยวิธี Step test		
	หมายเลขเอกสาร	: WI-NP-WD-05	แก้ไขครั้งที่ : 00
	วันที่ประกาศใช้	: 1 กรกฎาคม 2559	หน้า : 3/6

1. วัตถุประสงค์ (Objective)

เพื่อเป็นการลดน้ำสูญเสียในระบบจำหน่าย จากสาเหตุการแตกรั่ว ด้วยวิธีการ Step Test

2. ขอบเขต (Scope)

สำรวจหาท่อแตกรั่วเพื่อลดน้ำสูญเสียด้วยวิธีการ Step Test

3. ผู้รับผิดชอบและอำนาจ (Responsible Man)

หัวหน้างานบริการและควบคุมน้ำสูญเสีย ควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติงานระบบจ่ายน้ำ วิเคราะห์และตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาในระบบจ่ายน้ำ

ผู้ปฏิบัติงานบริการและควบคุมน้ำสูญเสีย มีหน้าที่ควบคุมและปฏิบัติงานของระบบจ่ายน้ำของ กปภ. สาขานครพนม

4. เอกสารอ้างอิง (Reference)

4.1). คู่มือบำรุงรักษาระบบประปา การประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ.2552

4.2). คู่มือระบบน้ำสูญเสีย การประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ.2552

5. คำจำกัดความ (Definition)

5.1). Step Test คือ วิธีการค้นหาพื้นที่ที่มีน้ำสูญเสียสูง ด้วยวิธีการแบ่งเป็นพื้นที่ย่อย แล้วหยุดจ่ายน้ำ ที่ละพื้นที่แบบมีลำดับ ทำให้ทราบปริมาณน้ำจ่ายและสามารถคำนวณปริมาณน้ำสูญเสียของแต่ละพื้นที่ได้ จากนั้นจึงใช้การสำรวจหาจุดแตกรั่ว แบบ Passive Control ในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำสูญเสียสูง

5.2). Minimum Night Flow (MNF.) คือช่วงเวลาที่มีการใช้น้ำต่ำที่สุดโดยทั่วไปอยู่ในช่วงเวลา 23.00 -03.00 น.

5.3). Pressure Control คือ วิธีการควบคุมแรงดันน้ำในระบบท่อจ่ายน้ำให้มีแรงดันที่เหมาะสมกับความต้องการใช้น้ำแต่ละพื้นที่และในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งเป็นการควบคุมน้ำสูญเสียด้วย

	การประปาส่วนภูมิภาค สาขานครพนม		
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน : การสำรวจท่อแตกโดยวิธี Step test			
หมายเลขเอกสาร : WI-NP-WD-05		แก้ไขครั้งที่ : 00	
วันที่ประกาศใช้ : 1 กรกฎาคม 2559		หน้า : 4/6	

6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work Instruction)

- 6.1). จัดทำแผนการสำรวจท่อแตกด้วยวิธีการตรวจสอบน้ำสูญเสียในพื้นที่ย่อย (Step Test)
- 6.2). รวบรวมและศึกษาข้อมูลด้านงานผลิต ได้แก่ อัตราการสูบน้ำดิบ อัตราการผลิตน้ำ อัตราการสูบจ่ายน้ำแรงสูงปริมาณน้ำ และแรงดันน้ำที่จ่ายเข้าระบบ ^{FM 2}
- 6.3). รวบรวมและศึกษาข้อมูล รูปแบบความต้องการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำในพื้นที่จากการคำนวณ และปริมาณน้ำจำหน่ายในระบบ Billing
- 6.4). รวบรวม ศึกษา และหาข้อมูลระบบท่อ ได้แก่ แนวท่อ ประวัติท่อ ขนาด อายุ จำนวนการแตกรั่วแรงดันน้ำตรวจสอบการเปิด - ปิดประตูน้ำ
- 6.5). ตรวจวัดค่าอัตราการใช้น้ำต่ำสุดในเวลากลางคืน (Minimum Night Flow : MNF)
- 6.6). ตรวจหาพื้นที่น้ำสูญเสียด้วยวิธีการทำ Step Test
  - 6.6.1). แบ่งพื้นที่จ่ายน้ำออกเป็นพื้นที่ย่อย ให้แต่ละ Step สามารถดำเนินการได้ไม่เกิน 15 นาที
  - 6.6.2). ตรวจสอบระบบท่อและประตูน้ำในแผนที่ กับพื้นที่จริงว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่
  - 6.6.3). ตรวจสอบสภาพประตูน้ำว่าสามารถเปิด - ปิดใช้งานได้
- 6.6). ตรวจหาพื้นที่น้ำสูญเสียด้วยวิธีการทำ Step Test (ต่อ)
  - 6.6.4). จัดเตรียมแผนการทำ Step Test ได้แก่ พิมพ์แผนที่ที่แบ่งพื้นที่จ่ายน้ำออกเป็น Step, ระบุตำแหน่งประตูน้ำและลำดับที่ทำการเปิดปิด, จัดพิมพ์ตาราง, เตรียมทีมงาน และอุปกรณ์ต่างๆ
  - 6.6.5). ติดตั้งเครื่องมือวัดอัตราการไหลของน้ำ เช่น Ultrasonic Flow Meter
  - 6.6.6). ปิดประตูน้ำจากปลายน้ำมายังต้นทางหรือสถานีจ่ายน้ำตามลำดับ พร้อมบันทึกอัตราการไหลแต่ละ Step จนกระทั่งครบทุก Step
  - 6.6.7). เปิดประตูน้ำทีละ Step แบบย้อน Step โดยค่อยๆ หมุนเปิดประตูน้ำเพื่อให้ น้ำค่อยๆ ไหลเข้าเส้นท่อป้องกันท่อแตกรั่ว
  - 6.6.8). คำนวณปริมาณน้ำสูญเสียของแต่ละ Step (พื้นที่ย่อย)
- 6.7). สำรวจหาท่อแตกรั่วในพื้นที่จ่ายน้ำย่อยที่มีอัตราน้ำสูญเสียสูง ด้วยการสำรวจด้วยตาเปล่า หรือเครื่องอื่นๆ
- 6.8). บันทึกในแบบฟอร์มแจ้งซ่อมท่อแตกรั่ว พร้อมถ่ายรูปก่อนทำการซ่อม
- 6.9). ดำเนินการซ่อม หรือแจ้ง กปภ.สาขา เพื่อเข้าซ่อมแซม พร้อมถ่ายรูปขณะทำการซ่อมและหลังซ่อม

สำเนา ต้นฉบับ

 การประปาส่วนภูมิภาค Provincial Waterworks Authority	การประปาส่วนภูมิภาค สาขานครพนม		
	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน : การสำรวจท่อแตกโดยวิธี Step test		
	หมายเลขเอกสาร	: WI-NP-WD-05	แก้ไขครั้งที่ : 00
	วันที่ประกาศใช้	: 1 กรกฎาคม 2559	หน้า : 5/6

6.10). ตรวจวัดค่าอัตราการใช้น้ำต่ำสุดในเวลากลางคืนอีกครั้งว่าลดลงหรือยัง หากยังไม่ลดหรือลดไม่เท่าสถานการณ์ปกติต้องทำ Step Test อีกครั้ง เพื่อตรวจหาพื้นที่น้ำสูญเสียว่าเป็นพื้นที่เดิมหรือมีท่อแตกรั่วเพิ่มในพื้นที่อื่นอีก

6.11). ประสานงานกับงานผลิตของ กปภ.สาขา เพื่อปรับปรุงรูปแบบการจ่ายน้ำให้เหมาะสมด้วยวิธีการควบคุมแรงดันการจ่ายน้ำ (Pressure Control) ภายหลังการทำ Step Test และซ่อมท่อแตกรั่วแล้ว อาจเกิดน้ำสูญเสียจากท่อแตกรั่วได้อีก หากไม่มีการควบคุมแรงดันการจ่ายน้ำให้เหมาะสม

6.12). รายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้จัดการ กปภ.สาขา และ กปภ.ข.7

7). การบันทึก (Record)

7.1). แบบบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานลดน้ำสูญเสียด้วยวิธีการ STEP TEST

7.2). แบบบันทึกตำแหน่งจุดแตกรั่วในแบบฟอร์มแจ้งซ่อมท่อแตกรั่ว

7.3). แบบบันทึกข้อมูลจุดแตกรั่ว (Leakpoint.Tab) ในระบบ GIS

	การประปาส่วนภูมิภาค สาขานครพนม		
	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน : การสำรวจท่อแตกโดยวิธี Step test		
	หมายเลขเอกสาร	: WI-NP-WD-05	แก้ไขครั้งที่ : 00
	วันที่ประกาศใช้	: 1 กรกฎาคม 2559	หน้า : 6/6

8). แผนภูมิ (Flow Chart)

